

Казкові історії (збірка)

Галина Олійник

Щасливчик

У росяній тиші озвалися ранні пташки. Парк прокидався від нічного сну, бачачи, як десь вдалині із-за обрію сходить сонце... Яскраве, щасливе, воно підіймалось все вище і вище... Його

промені відбивались у краплинках роси, лоскотали верхівки дерев, розсипаючись по землі.

У повітрі пахло травою, листям і квітами.

- Чудовий день! Чудовий день! - шепотіли клени і лапастим, схожим на зорі листям тяглися до неба.

По алеї поважно проходжувався голуб, вгорі кружляли ластівки, в траві сюрчали зелені коники, з клена на клен стрибала білочка, на сухій тополі лунко торохтів дятел. Усі раділи погожому дню, окрім жучка-сонечка. Він сумував і не помічав метелика, що бажав йому доброго ранку. Жучок знав: він ніколи не буде зростом більшим, аніж є. Бо його тато і мама - маленькі. Навіть старому павуку не вдалось розвеселити сумного жучка, танцюючи на павутині.

До парку прийшов хлопчик. Він ішов, ішов... а потім помітив жучка, що сидів на пеньку...

- Який гарненький жучок! - вигукнув малий і став його обдивлятися...

- Одна, дві, три, чотири, п'ять, шість! Мабуть, тобі шість років, - промовив він, порахувавши цяточки на червоній спинці, обережно посадив жучка собі на долоню і пішов собі стежкою далі.

- Поглянь! Поглянь, хлопчику, на мене! - кликала білочка.

- Хлопчику! Дивись, як вправно я проходжуюсь по алеї! - воркував голуб.

- А так, як я, ніжно, яскраво, - ніхто не вміє кружляти! - змахнув крильцями метелик.

- Сюр! Сюр! Іди до нас, - сюрчали зелені коники, визираючи із трави.

Павук від дерева до дерева сплів нову сріблясту павутину, та хлопчик і її не помітив.

- Оце щасливчик! Хоч і маленький жучок, а скільки йому уваги! - промовив дятел.

- Так! Так! - долонями-листям сплескували клени.

- А-а-а-х! - мрійно зітхало сонячне небо.

А хлопчик ішов далі й далі, радів і дививсь на жучка.

Ось так! Жучок був щасливий... І більше не переймався тим, що маленький.

29.11.16 р.

Пухнастий бешкетник

У однієї бабусі жила кішка. Вона вміла ловити мишей, була слухняною і лагідною. Через те, що вона була зовсім чорна, її звали Нічка. Навесні у неї з'явилося на світ двоє кошенят. Попервах,

і вдень, і вночі, вони спали, викачувались у кошику, що стояв за шторою... А потім, коли підрости і навчилися вилазити з нього, стали бігати по всьому дому.

Старенька господиня тішилась веселими кошенятами і казала, що вони дуже схожі на свою матусю – такі ж красиві, чорненькі і непосидючі...

Одного звали – Сажик, а іншого – Вуглик. Майже однакові... і різнились лиш тим, що у Сажика було приплющене ліве вушко.

Дуже любила бабуся цих малих бешкетників, що потайки від неї залазили на полицю, діставали з кошика клубки вовняної пряжі, кидали на підлогу і потім качали їх по всій кімнаті.

Кожного разу, коли бабуся ходила на ринок, то купувала їм свіжої рибки.

Так було й цього разу.

– Киць-киць-киць... Ходіть їсти рибку, – гукнула вона, і все котяче сімейство прибігло на кухню. Сажик із задоволенням їв, а Вуглик понюхав і відійшов. Йому не надто подобалась риба. Те, що лишилося в мисці, охоче з'їла їхня матуся. Облизалася і пішла до бабусі, яка у сусідній кімнаті збирала розкидані клубки. Поставивши кошик з клубками на найвищу полицю (щоб кошенята не дістали), старенька захотіла попити чаю. Прийшла на кухню, увімкнула чайник... І, діставши з холодильника шматок сиру, вже зібралась його порізати... як чайник закипів. Вона ви-

мкнула чайник. Підійшла до шафи, взяла заварку, цукор, свою улюблену чашку... Дивиться, а сир хтось над'їв.

– Хто ж таке міг зробити? – вигукнула вона, зазирнула під стіл, перевірила усі закутки... Нікого нема.

Взяла тоді вона той сир і зрозсердя кинула у котячу миску... А сама пішла пити чай у свою кімнату.

Нічка і Сажик підійшли до миски. Подивилися... І не стали їсти сир, оскільки були не голодні. А Вуглик підбіг. І так задоволено муркотів, відкушуючи шматочок за шматочком, поки від сиру нічого не залишилось.

Тоді кішка і здогадалася, хто нашкодів. І на своїй кошачій мові почала сварити Вуглика.

– Який капосник... Лазив по столу!

Вуглику не подобалось, що його сварять. Адже сир був дуже смачний!

– І чому бабуся постійно частує нас рибою? – сердився він.

– От невдячний! Сусідські коти їдять лише недоїдки, а наша господиня нас так любить... Так балує!

Щоб не слухати, Вуглик вибіг на вулицю. Він сидів на подвір'ї і чекав, коли його покличе мама, щоб приголубити, облизати... Потім підійшов до тополі, що росла серед двору. Ходив кругом неї, матляючи хвостиком, поки не побачив ворону... Вона

пролітала так низько – прямо над ним! І, голосно каркнувши, полетіла у сусідній двір. Вуглик так перелякався, що стрибнув на тополя і, вчепившись кігтками за стовбур, здерся наверх. Сидить на гілці і думає: "А тут непогано..."

Сидів, дивився то на хмаринки, що пропливали по небу, то на сусідні двори... А потім помітив, що його шукають: мама разом із Сажиком ходять подвір'ям, обдивляються кожен куточок. Та і бабуса... дивиться довкола і питає сусідів:

– Чи не бачили чорненьке кошеня?

Вуглик сидів на тополі – все бачив, чув... і не озивався. Аж раптом... серед гілок помітив величезне гніздо. Там було багато всякого пір'я, соломи і клаптиків тканини...

"А тут затишно... І м'яко, як на перині!" – подумав він і вирішив там оселитися, як знов побачив ту ж саму ворону – вона летіла до свого гнізда. Помітивши там кошеня, птаха опустила і несамовито закричала:

– Ка-а-а-р! Ка-а-а-р!

Кошеня злякалося. Настовбурчило шерсть, затулилося лапками... Йому так не хотілось покидати затишне гніздо.

Тоді ворона затріпотіла чорними крилами над його головою і клюнула.

– Ня-я-у! Ня-я-у! – занявчав ображений Вуглик. І його почули – мама Нічка і Сажик.

Як же вони здивувалися, коли побачили його на дереві – у воронячому гнізді. Бабуса теж помітила малого бешкетника.

– Оце так Вуглик! Заліз у вороняче гніздо, – сплеснула вона долонями.

"Тепер доведеться злазити з дерева", – подумав Вуглик і виліз із гнізда.

Ворона ж... чи то від радості, чи, можливо, від люті докучливо горлала йому услід, а він злавив, опускаючись по гілках, по стовбуру, і вдавав, що зовсім її не боїться.

Відтоді на тополя він більше не лазив. На столі його теж не помічали. Вуглик підріс, і в нього з'явилося нове, цікаве захоплення – ловити мишей.

Але після того кепського випадку його стали звати Вусатим Вороном.

05.12.17 р.

Новорічний дарунок

Це був останній день старого року.

Чарівно... з неба, одна за одною, опускались сніжинки. Вони тихо лягали на вкриту інієм землю і раділи, що їх відпустила матінка-хмара.

– Нарешті ми ошчасливимо своєю красою усіх перехожих, а особливо дітей, – тоненькими голосочками промовляли вони.

У парку, на засніженому клені воркував голуб. Неподалік, під розлогим дубом копирсалася білочка: знайшла під снігом жолудь. Кожне дерево, кожен кущик запорошив сніг. Парк і його мешканці стрічали передноворічний ранок.

Раптом прилетіла сорока. Закричала... Усіх сполохала.

– А-а-ч-ч-ч! А чи чули ви?.. А чи чули?..

– Чого так кричиш?!.. Розбудила, напевно, все місто, – зауважив голуб.

- Я чула! Чула, що Новий рік не настане!

- Як не настане? Адже всі його так чекають, - розхвилювалася білочка.

- А так! Не настане і все. Я чула... Все чула! - кричала сорока.

Цим часом над парком пролітала зграйка снігурів. Вони почули галас і опустилися на дуб.

- Що трапилось? Що трапилось? - стурбовано питали вони.

А сорока все кричала, плескала крилами і повторювала, що Новий рік не настане. Сніжинки почули таку новину. Зажурились і почали танути.

- Невже не настане Новий рік? А нам так хочеться його побачити, - сумно промовили вони.

- Як це? Не настане? - обізвався вітерець, що дрімав на святковій ялинці.

- Такого не може бути! - дзвінко мовили снігурі.

- А я кажу: не настане! Я чула, чула! - вигукнула сорока і стала розповідати: - Пролітала я вчора увечері через двір. В одній із осель із відкритої квартирки почулося, як хтось когось сварить. Сіла тоді я на березу, що схилилася до вікна... І чую, як мама сварить Оленку: "Принесла у табелі трійку... не прибралася у своїй кімнаті... Зостанешся без новорічного подарунка!" - промовила і зазначила, що для Оленки Новий рік не настане. Ага! Саме так вона і сказала!

- Несправедливо! - видихнув вітерець і сердито закружляв над засніженим парком.

Святкова ялинка сумно кивнула вітами йому услід... Схилила вбрані іграшками та різнокольоровими вогниками гілочки і сказала:

- Новий рік повинен настати для всіх на світі! Для кожного - його срібне диво і подарунки!

Так минала година за годиною. На сонному білому небі з'явилося сонечко. Ожило передноворічне місто. Люди метушилися. В передчутті Нового року ніхто не міг і подумати, що він не настане.

У парк прийшли дітлахи. Зраділи, що він такий казковий - увесь у снігу... і стали качати кулі для снігової баби. Час від часу вони відволікались і з цікавістю дивилися на заклопотаних дорослих, що несли додому ялинки та пакунки з подарунками.

Снігурі, голуб і балакуча сорока сиділи на дубі. Білочка кинула несмачний жолудь і гайда - до них.

- А-а-ч-ч-ч! Дивіться, хто йде! - закричала сорока. - Це ж Оленка зі своїм песиком!

Песик біг... підстрибував, рився в снігу... А Оленка йшла невесела.

- Ледь стримує сльози, - помітила білочка. - Що ж придумати, щоб настав Новий рік, і дівчинка отримала подарунок.

День продовжувався. Він набирив сили і віщував свято. Сніг падав і падав... Став ще загадковішим, ще білішим засніжений парк. Діти зіпили снігову бабу. І вже бігали кругом неї, сміялися... А снігурі, голуб, сорока та білочка сиділи на дубі і роздумували: куди подався вітерець? Може, він підказав би, що робити?

Оленка йшла сніжним килимом, дивилася на веселих дітлахів... А потім і сама вирішила зробити снігову бабу. Вона качала кулі зі снігу і не помітила, як песик

залишив її одну. Підбіг до дерева, на якому сиділи снігурі, голуб, сорока та білочка, і грайливо загавкав.

- А-ч-ч-ч! Чого розгавкався? - хрипло озвалась сорока.

- Гав! Гав! Вітаю всіх з наступаючим Новим роком!

- Ха-ха-ха! Чи ти чув? - закричала сорока.

- Ні, мабуть, він не чув нічого, тому і радіє, - сказала білочка.

- А може, він не Оленчин песик... І живе в іншій квартирі, - зауважили снігурі.

- Я Оленчин! Мене зовуть Вертихвіст. Я вмію завзято вертіти хвостом. Ось так! - сказав песик, повертів хвостиком і, не дочекавшись похвали, спитав:

- Чому ви всі засмучені? День такий чи що? Моя маленька пані теж чомусь сьогодні сумна і не балакує.

- То виходить... Ти нічого не знаєш? - озвалися снігурі і все розказали: що сорока пролітала мимо їхнього вікна, що Новий рік не настане, і дівчинка залишиться без подарунка.

- Як це? - не розумів песик. - Не можна, щоб моя пані залишилась без подарунка! І як я цього не чув? Мабуть, це був вечір, і саме тоді я ув'язався за татком, що вирушив до крамниці. Гав! Гав!

- У-у-гх... У-у-гх... Треба щось придумати, - сказав голуб.

- А давайте кожен із нас щось подарує Оленці, - запропонувала білочка.

- Так! Так буде найкраще. Дівчинка отримає подарунок, і Новий рік - настане! - вигукнула сорока і полетіла до Оленчиного будинку.

Песик побіг слідом... Снігурі, голуб, білочка теж поспішили за сорокою.

- А-ч-ч-ч-ч! - скрикнула сорока, сівши на знайому березу. - Бачите ляльку на вікні? То кімната Оленчина!

- Здивуємо дівчинку! - радісно заспівали снігурі і полинули шукати їй подарунок.

Білочка запам'ятала це вікно, цю березу і кудись поспішила, пострибала з гілки на гілку, з дерева на дерево. Голуб полетів теж.

Зосталися сорока та песик.

- Ну що, друже... Поспішу і я. До вечора! А-ч-ч-ч-ч! - крикнула сорока і полетіла. Песик провів її поглядом і побіг по алеї, грузнучи у снігу. По пішохідному переходу перебіг дорогу... і поспішив до ринку.

Там стояв гамір. Люди щось вибирали, гомоніли-торгувалися; продавці розхвалювали свої товари... Неподалік від лавки солодощів і новорічних подарунків дідусь продавав великого папугу. Зелений чубатий папуга умів розмовляти.

- От халепа! От халепа... - повторював він. Песик його помітив, підбіг...

- Ти не хочеш, щоб тебе продавали? - запитав він папугу.

- Не те, щоб так... І не те, щоб ні. Хазяїн - він добрий. Просто в нього від моїх балачок болить голова. Дід був зовсім юний, коли, будучи у плаванні, спіймав мене і привіз сюди. Розумієш, я хочу додому - в Африку. А мене продають! Замість того, щоб відкрити клітку і випустити на волю! - скрикнув папуга, а потім тихенько спитав: - Як думаєш, друже, якщо я втечу, чи зможу я туди долетіти?

- В Африку?

- Ага.

- Не знаю, - зітхнув песик. - Думаю, що вона десь дуже далеко.

- А тебе що? Також хочуть продати? Чого тут вештаєшся? - спитав його папуга.

- Ні! Мене ніхто не збирається продавати. Бігаю, дивлюсь і думаю: що б знайти і подарувати моїй маленькій пані? Щоб вона зраділа, і настав Новий рік! Її налаяла мама і сказала, що вона залишиться без подарунка, а Новий рік не настане, - розповів песик.

- Це неправильно! Дівчинка без дарунка?! Як же це - Новий рік не настане? - на всю горлянку закричав папуга. І переповів те, що почув від песика, усім довкола. Дідусь, що його продавав, на якийсь час відійшов від клітки, а потім повернувся з маленьким пакуночком, перев'язаним пишною стрічкою, і подав його песику.

- На, візьми. Це для твоєї пані цукерки, - промовив дідусь і додав: - Новий рік настане! Я довго живу на світі і ще не бачив такого, щоб Новий рік не настав. Біжи, песику, неси дарунок!

Песик був щасливий. Лашився до дідуса, весело гавкав і смішно крутив хвостом.

- Бувай, папуго! - кинув на прощання і побіг. Чемно тримаючи зубами дарунок, він перебіг вулицю і поспішив далі. Люди на нього дивилися, зупинялись... Хтось дивувався... Хтось сміявся... А хтось лаяв, подумавши, що він поцупив пакунок із солодощами.

Та песик не зважав - поспішав додому.

Забіг на поріг, прошмигнув, повз жінки, що з ялинкою заходила у під'їзд, і помчав сходами... Та ось... він побачив, що у двері їхньої квартири стукає листоноша... і зупинився.

Вийшов Оленчин тато. Доки він розмовляв з листоношою та розглядав якийсь конверт... песик забіг у квартиру.

Майнув до ялинки, поклав за ляльковим Дідом Морозом подарунок і поспішив до Оленчиної кімнати.

Дівчинка була невеселою, хоч тато купив ялинку, і вона сама красиво її вбрала.

- Навіщо ялинка без Нового року? - шепотіла Оленка, не зважаючи на свого песика.

Настав вечір. Надворі стемніло, і на небі з'явилися яскраві зорі. Песик лежав на дивані, дививсь у вікно і засинав.

Йому снилось, що Оленка знайшла під ялинкою подарунок. Той, що він приніс із ринку. Уві сні він бачив, як її тато з мамою потайки кладуть під ялинку веселкову скриньку і велику ляльку. Снився парк. Снилися вітерець і святкова ялинка, та, що росте серед парку... Ялинка просила, щоб вітерець зняв з її гілочки низку намиста і подарував Оленці... Снилися білочка, снігурі, голуб і сорока. Білочка тримала добірну ялинкову шишку; снігурі - китицю стиглої, вкритої інієм горобини; голуб - прозору золотаву стрічку, а сорока - цукерку у яскравій обгортці.

На білому, запорошеному сніжинками підвіконні вони залишили дарунки для Оленки. І раділи, і вірили, що настав Новий рік.

Песик солодко спав, він і не зчувся, як швидко минула ніч.

- З Новим роком! З Новим роком! Новий рік настав! - пролунав веселий Оленчин голосочок і розбудив його. Дівчинка стояла біля вікна і тримала в руках подарунки: пакуночок, перев'язаний червоною стрічкою, веселкову скриньку та велику ляльку. А там, за вікном... на засніженому підвіконні лежали: велика шишка, китиця багряної горобини, прозора золотава стрічка і цукерка у блискучій обгортці... Поряд з ними лежало й виблискувало срібне намисто.

Вітерець легенько хитав березові віти, підгойдував сніжинки, що осипалися з них, і промовляв:

- З Новим роком! З Новим роком! З Новим роком!

19.12.13 р.

Ліхтар і сніжинки

На місто опустився тихий зимовий вечір. Вулиці, алеї, будинки вкрила синя імла. В глибині двору засвітився ліхтар, і все заблищало блискітками зими. Було холодно, але ліхтаря це не

лякало - він сяяв і своїм теплим привітом торкався усіх, хто опинявся у колі його світла.

Зрештою зовсім стемніло, вечір розчинився у тінях, і він з-під свого блискучого козирка поглянув на небо.

- Як прикро, що місяць і зорі сховало щільне простирадло хмар... А я так хотів з ними поговорити. Доведеться світити самому! - печально зауважив юний ліхтар.

Відтоді, як його встановили, він ніколи не сумував під зоряно-місячним небом. Небесні світила знають багато цікавих історій... Якби не вони, то він би так ніколи і не дізнався, що є їхнім далеким родичем. Ліхтар шкодував,

що народився не таким, як вони. Йому хотілося теж так чарівно мерехтити - опинитися серед зірок і відкрити у далекому небесному просторі власну планету, ім'я якої "Ліхтар будинку № 16".

"Сумно. А так хочеться хоч з кимось поговорити. Старенька липа міцно спить... і не зважає на мене. А що як її розбурхати? Але вона так солодко спить... Шкода будити!" - подумав ліхтар і побачив, як пролетіла сова.

- І куди можна так поспішати? - вигукнув він, освітивши їй шлях.

- Ніколи мені розбалакувати з тобою! Треба хоч якесь поганеньке мишеня вполювати. Добре тобі. Світиш... А я вже три дні нічого не їла, - сказала сова і полетіла на горище сусіднього будинку.

Настала глибока ніч. У вікнах квартир згасло світло, а ліхтар сяяв, дожидаючи нового ранку.

Раптом одна за одною з неба посипалися сніжинки. Під світлом ліхтаря вони блищали, як діаманти.

- Нарешті! Нарешті ми тут! - співали сніжинки, дивуючись, як святково їх зустрічає планета Земля.

Матуся-хмара розповідала, перш ніж відпустити їх у світ, що вони побачать сонце. Сніжинки все падали й падали... А ліхтар усміхався до кожної з них і казав:

- Як вас багато! Доброї ночі, сніжинки! Доброї ночі!

- Доброї ночі, сонечко! - промовляли вони у відповідь.

Ліхтар почув, як його назвали сніжинки, і засяяв ще дужче. Він був щасливий, але розумів: сніжна малеча щойно народилася, і він повинен відкрити їм правду.

- Ні, що ви... Я лише ліхтар! Якщо розсіються хмари, то сонце ви побачите вранці. А я... лише його дальній родич.

- Як цікаво! Як цікаво! Розкажи нам про сонце, - просили сніжинки.

- Сонце - дуже схоже на мене, але значно більше. На світанку воно потихеньку викочується високо в небо і цілий день світить звеселяючи світ. Увечері ж... сонце ховається за обрій до наступного ранку.

- А що таке світ? - поцікавилися сніжинки.

- Світ - це все, що є навколо: дерева, небо, будинки і їх мешканці, ви і я... Світ - це все, що бачать очі і відчуває серце, - сказав ліхтар і замислився.

- А що таке серце? - запитали сніжинки.

Ліхтар не знав, що відповісти, адже серце у кожного своє... Але сніжинки дивилися на нього і чекали відповіді.

- Серце - це таємниця, що дає сили світити, а значить - жити.

Наближався ранок. Ліхтар і не сподівався, що так швидко проміне ніч. Сніжинки падали й падали. Дерев, будинків, двір - було не впізнати! На вулиці з'явилися люди. Світло ліхтаря згасло. Та ліхтар не тривожився, бо знав, що воно спалахне знову - ввечері. З-під свого залізного козирка він стежив за довкіллям. Бачив, як з будинків повиходили дітлахи... Вони дивувалися і казали:

- Ого, скільки випало снігу! - а потім стали ліпити сніжки і качати кулі для снігової баби.

- Що ви робите? Їм боляче! - вигукнув ліхтар. - Сніжинки тільки народилися, а ви їх нещадно здавлюєте в долонях... Качаєте з них величезні кулі! - хвилювався ліхтар і просив дітлахів, щоб так не робили... Та діти його зовсім не чули.

- Не хвилюйся, дядьку ліхтар. Нам аніскілочки не боляче, - озвались сніжинки, стежачи за щасливими дітлахами.

А діти і не здогадувалися, як їм раді сніжинки. Вони раділи, що сніг гарно ліпиться, і сміялися, дивуючи перехожих своїми сніжними фортецями.

Так минув день. Надворі почало вечоріти, і ліхтар увімкнули знову. Діти зраділи, що він засяяв, і від його ласкавого світла стало довкола видно.

З вечірнього неба посипались нові лапаті сніжинки... А потім вечір змінила ніч. Та і вона добігла кінця... Життя - воно таке: ніколи не зупиняється, біжить... біжить... Так було завжди: ночі змінювалися днями... дні - ночами... Але зрештою ці ночі і дні ставали пережитим минулим, коли розпочинався новий день. Роки... вони також не спинялися - спішили один за одним і відлітали в минуле. Їх минуло немало...

І от! Старий рік знову змінився новим - зима добігала кінця. А ліхтар... Він завжди

сумував, спостерігаючи, як тануть сніжинки, і поступово старів.

- Чому ти такий зажурений, дідусю ліхтар? - запитала його сніжинка, перетворюючись на крапельку води.

- Не можу змиритися, що ти танеш.

- Але ж я сяю! Дивись, як в мене виходить! - усміхалася крапелька. Ліхтар подивився уважно на крапельку води... Вона нічим не нагадувала сніжинку... У неї було інше сяйво.

Настала весна. Тонкими, рухливими променями сонце лагідно зігрівало світ. Крапель ставало все більше. Потекли струмки і заспівали веселу пісню. Вночі ліхтар не жалів для них яскравого світла.

Скоро на місці струмків зазеленіла травичка... На клумбі розквітли проліски... на липі розпустилися молоденькі листочки...

Ліхтар милувався. Та найбільше йому подобалося спостерігати, як на майданчику граються діти.

Врешті й весна добігла кінця. Прийшло літо. Та і воно промайнуло, і настала осінь. Ліхтар давно звик до того, що вранці його гасили і вмикали увечері... Ночами ж він, як і раніше, спілкувався зі своїми дальніми родичами - місяцем і зірками, а вдень дививсь на дітей і на сонце.

- Як прикро, що за все моє життя сонце жодного разу не бачило, як я сяю... А я ж так схожий на нього! - журився старенький ліхтар.

Так минуло ще багато літ. Удень ліхтар відпочивав, дивився з-під свого поржавілого козирка на дитячий майданчик... бачив, як швидко виростають діти... Вночі ж сяяв. Яскраво, як і тоді, коли вперше у своєму житті він стрічав зиму... світив і привітно спостерігав за сніжинками, що ніжно кружляли, опускаючись з потемнілого неба.

Ліхтар бачив, як вони радіють своєму народженню, і розповідав їм історії. Це були інші чарівні сніжинки, дуже схожі на тих, що він бачив колись... Вони були такими ж допитливими... і хотіли дізнатися, що таке сонце, що таке серце, що таке світ?..

- Світ - це нескінченне життя, що змінюється порами року... Світ - це небо... сонце... місяць і зорі, що кожен раз сяють по-різному... Світ - це барви... пахощі листя і квітів, що навіюють щось нове, - розповідав сніжинкам ліхтар.

Настав ранок. Світло ліхтаря згасло. Він розумів, що вже зовсім старий і його можуть із дня на день замінити іншим, новим ліхтарем.

Все змінюється! Ліхтар це пізнав. Він бачив, як повиростали дітлахи, і на майданчику з'явилися інші, нові малюки. Вони так само ліплять фортецю, грають у сніжки... Радіють, що випав перший сніг, і щиро сміються.

- Щирість! Вона завжди присутня в дитячих очах! Природна і подитячому світла, - зблиснув ліхтар, здійснивши відкриття.

Він прожив довге життя і тільки зараз збагнув, що існує незмінне.

03.01.16 р.

Високе призначення

У однієї саодиокої, але дуже гостинної господині було багато посуду. Сковорідки... каструлі... глечики... всілякі миски... тарілки... виделки, ножі, ложки... кухлики, келихи, блюдця і чашки. І всім

цим посудом вона користувалася: одним – постійно, іншим – час від часу.

Та була у цієї господині велика, розписана рожевими трояндами і золотом тарілка, яку вона ніколи не брала – берегла.

Ця тарілка стояла на найвищій полиці шафи... З висоти вона дивилася вниз – на чашки, кухлики, миски, тарілки і увесь інший посуд і приказувала:

– Як же мені вас шкода! Не встигне господиня вас вимити після сніданку, як вже – обід... Обмие, витре, а там і вечір не за горами, і вона знов порається на кухні: варить, пече... Бо хтось та й завітає!.. – зітхнула тарілка і сказала. – Яка нікчемна, проста ваша доля!

Каструлі, чавунчики, тарілочки, чашки, кухлики, миски не ображалися.

Вони раділи, що ними користуються.

– Ми не нарікаємо на свою долю, навпаки – дуже щасливі від того, що пізнаємо все нових і нових гостей. Яка радість в тому, щоб стояти увесь час на одному місці?!

– Воно, може, так... – відповіла тарілка, зверхньо глянула на всіх і продовжила: – Звісно, ви не стоїте на одному місці – господиня вас і туди, і сюди... Але ж коли хтось з гостей зайде на кухню та побачить мене на цьому високому почесному місці, то тут же сплескує руками: "Яка гарна... розкішна... велика тарілка!".

Почувши таке від золоченої тарілки, всі, хто стояли нижче, не знали, що і відповісти... Все було вірно. Серед них була та, якою по-справжньому захоплювалися... Хоча й ніхто ніколи з неї не їв.

– У мене – високе призначення! – зауважила наостанок горда тарілка, подивившись на всіх з висоти.

Авжеж... Все своє довге життя господиня берегла найбільшу, найкрасивішу тарілку для особливого гостя. Та в старості, так і не дочекавшись, дістала її з полиці.

– Хто знає, скільки відведено мені ще прожити... А ця гарна, розкішна тарілка так і стоятиме.

Тільки господиня це сказала, як на порозі її дому з'явилася одна дуже багата і знатна панна.

"Ну, нарешті!" – подумала господиня, гостинно посміхаючись. Їй надзвичайно приємно було пригощати почесну гостю.

Вона засмажила коропа, якого вранці принесла з базару. Поклала його на велику, розписану трояндами, золочену тарілку і подала гості.

Панна пригощалася, хвалила, дякувала хазяйці... Потім, коли коропа з'їла, стала розглядати красиву тарілку.

Через те, що ніколи нічого не робила, панна була невправною і розбила її.

– І як воно так вийшло? – промовила вона до господині, яка змїтала з підлоги те, що лишилося від її великої золоченої тарілки.

...Ось так! Несподівано і дуже просто закінчилося життя тарілки, що жила на самій вищій полиці і розказувала всім, що вона особлива.

Не варто зазнаватись! Кожен, а для чогось-таки і потрібний.

06.09.17 р.

Муха-Зеленуха

На сік... На весняну березу, що росла у дворі, прилетіла муха. Цілий день вона смакувала солодкий сік, що стікав зі стовбура... А потім їй захотілося чогось іншого. Помітивши, що у будинку

відкрите вікно, вона залетіла і опинилась на кухні.

На столі було печиво, варення, а також хліб і кілька кружалець запашної копченої ковбаси на тарілці... Муха зраділа і приземлилася на столі.

- О! Яка смакота! - примовляла вона, повзаючи по ковбасі. У будинку було тихо.

- Невже нікого не має вдома? - сказала вона, прислухаючись. А потім вирішила полетіти і перевірити.

- Точно! Нікого не має... Яка гарна тут господиня! Щось, а залишає після сніданку... Не те, що її сусідка!

Увесь день муха паслася... Перегодя, влаштовувала відпочинок: літала кімнатами, сиділа то на дивані, то на люстрі, то на карнизі... А потім - паслася знову.

Увечері додому повернулися молоді господарі - чоловік і жінка.

- Ти ба, яка зелена муха влетіла! - вигукнув чоловік, схопив мухобійку і став вижидати, куди ж вона сяде. Тільки-но муха сіла на штору, він замахнувся та не поцілів.

Злякана муха полетіла в іншу кімнату. Вона сердито гуділа, літала з кутка в куток і не знала, де б краще сховатися. Аж ось вона знову опинилась на кухні і сховалася за холодильник.

- Нічого, все одно вилізеш... - сказав чоловік.

Невдовзі на кухню прийшла жінка. Поки вона поралася з вечерею, муха слухала, як час від часу шумить з-під крана вода, і думала: "І нащо я нализалася тієї копченої ковбаси? Тепер так хочеться пити!". Після того, як

хазяї повечеряли і пішли з кухні, муха стала потихеньку вилазити із-за холодильника, щоб полетіти до мийки і напитись води. Але, згадавши, що дивом зосталась жива, передумала. Вона тихенько сиділа за холодильником і чекала, коли настане ніч і господарі ляжуть спати. Діждалась. І враз полетіла - до мийки, яка встигла висохти.

- От невдача! Смерть не дістала - так спрага замучить. Ну... Ну, хай би впала хоч одна крапелька... - благала вона.

Так минула ніч. До того як господарі прокинулись, муха встигла сховатись. Вона тихенько сиділа за холодильником... Чула, як жінка заварює запашну каву, робить бутерброди... і вони снідають... А потім збираються і йдуть на роботу.

- Яке щастя! Нарешті! - визирнула вона зі схованки і поповзла по стіні до мийки. Бо через спрагу не мала сил долетіти.

- Нічого... Доповзу! - сказала і, діставшись, стала жадібно пити краплі, що лишилися після миття посуду.

- Хух! Напилась! - втерлась лапкою і подивилась на стіл. - Невже нічого не лишили? Раз так, то нічого мені тут робити! - рішуче вигукнула, помітивши, що вікно не зачинене, змахнула крилами... Та, пролітаючи над столом, помітила крупинки цукру і приземлилася.

- Хм-м-м... Ось це - інша справа!

Муха задоволено лизькала цукор, і тут її осяйнуло: якщо вона не показуватиметься на очі, то про неї можуть забути.

Так і сталося. Увечері господарі повернулись з роботи і, не помітивши муху, подумали, що вона вилетіла у вікно.

Відтоді життя Зеленухи було таким, як і того дня, коли вона потрапила у цей дім.

Раз у раз, після сніданку, на столі лишалося трохи їжі... А іноді ще й не вимиті чашки від кави. Для мухи це було справжнісіньким раєм! Вдень вона вволю паслася, а ввечері ховалась за холодильником.

Після тієї страшенної спраги вона ковбасу не чіпала. Та це тривало зовсім не довго... Поки вона не помітила маленьку темну кімнатку, що люди називають туалетом. Через щілину під дверима Зеленуха туди заповзала і, напившись води з унітазу, так само вилазила.

- Як гарно! Не життя, а казка! - казала вона і не помічала, що погладшала і стала більшою втричі. Муха раділа життю! Та в який час збагнула, що не може пролізти в ту ж саму щілину. Цілий день мучилася від спраги, а надвечір помітила, що й на цей раз господарі не зачинили вікно, і полетіла на вулицю.

- О! Яке повітря! Давненько я тут не була, - мовила Зеленуха, пролітаючи подвір'ям. Прилетіла на березу - напитися соку... Але він, після того, як на дереві розпустилося листя, перестав текти.

- От халепа!.. Нема! - кинула спересердя, як її помітила знайома сіра муха.

- Невже це ти, Зеленухо?!

- Так! Я!

- А я оце летіла і думала... Ти чи не ти? Яка ж ти стала велика, видна... І де ж ти увесь цей час пропадала?

- А... Ось... У цьому будинку, - зізналася Зеленуха і додала: - Там така гарна хазяйка!

Почувши це, мала сіра муха подивилася на будинок, на відкрите вікно, і вже хотіла летіти, як почула:

- Не поспішай... Для того, щоб там жити, треба дещо знати, - зауважила Зеленуха і розповіла про свій досвід, про холодильник і туалет.

- Дякую за науку, подруго!

З цими словами сіра муха полетіла. Зелена ж... теж зібралася летіти, щоб десь напитись води. Та вона й не здогадувалася, що вгорі - на гілці увесь цей час сиділа сойка.

Проковтнувши велику зелену муху, сойка уважно дивилася, куди летить сіра, і думала:

"Як добре, що я не відразу вирішила з'їсти цю жирну зелену муху! Після того, що вона повідала сірій, та обов'язково стане такою ж великою і смачною... Але спершу – хай розкаже іншій, звідки вона прилетіла".

02.10.17 р.

Серпанок Берега Щастя

Була щедра зелена пора весни, а можливо, і літа. Дні були теплими, сонячними... І саме в цей час багаті травами луки вабили, як ніколи.

Юрко лежав у високій траві і спостерігав за хмаринками, що повільно пропливали над деревами, над хатами, городами... над луками і над коровами, що там паслися. Навкруг воля... краса... Неподалік бринить річка... шелестять верби... Вдалині, десь під лісом кує зозуля... і чутно, як жваво чередник підганяє корів... А вгорі – небо... – голубе-голубе і хмаристе.

Він тихенько лежав, дивився на небо... Слухав, як вітер чеше траву... як сюрчать коники... гудуть мухи... і зовсім не помітив, як до нього прийшов сірий кіт.

– Мур-р-р... мур-р-р...

– Який кумедний, ласкавий кіт! – промовив Юрчик. – Бачу, що я тобі сподобався!

– Так... Давно сподобався... Дуже! – відповів кіт. Юрко аж присів від несподіванки.

– Не лякайся! Тільки не лякайся! Прошу... – вмовляв його кіт. – Ну куди ж ти?.. Я ж не хотів тебе налякати. Му-у-р, му-у-р.

Юрко підхопився і помчав. А потім почув, як кіт його умовляє, зупинився. "І чому я біжу? Якщо не зважати на те, що цей кіт розмовляє, то він звичайнісінький сірий кіт. Що його боятися?!" – подумав і пішов назад.

– Спасибі... Спасибі, що повернувся. Мене зовуть Мур!

– А я Юрчик!

– От і познайомились! – сказав балакучий кіт і додав: – Я просто обожаю цю річку, верби, луки! Іще я знаю дещо цікаве... І покажу... Звичайно ж, покажу. Якщо хочеш... – потішно промовив він і, примружившись, підвів очі.

– Хочу... – погодився Юрчик.

– Тоді поспішай за мною! – весело гукнув кіт і побіг.

Юрко побіг слідом. Біля розкидистої старої вільхи, що росла біля річки, вони зупинилися. Хлопчик дивився довкола і не помічав, як тут тихо, хоча й вітер перебирав на дереві листя, чесав траву.

– І що тут цікавого? – не розумів він.

– Е, ні... – сказав кіт. – Поглянь і прислухайся. І Юрчик помітив...

– Тут надто тихо... А над річкою, деревами... і над нами навис якийсь дивний рожевий серпанок.

– Еге ж! От, завдяки цьому серпанку ти зможеш потім впізнати це місце.

А тепер заплющ очі... Так треба! – попросив Мур.

Юрко закрив очі...

- Один... два... три... Відкривай!

- О... Місток з'явився! - здивувався Юрко.

- Цей місток існує тут з давніх-давен! - сказав кіт і додав: - Те, що ти бачиш його, вказує на те, що в тебе - щире серце і ти любиш мріяти.

- Так, мріяти я люблю! Ще я люблю дивитися на хмаринки, - радісно мовив хлопчик. - Вони легкі, пухнасті... і весь час кудись плывуть... Одні хмарки схожі на величезних метеликів, інші - на крилатих коней... А є й такі, що нагадують крокодилів. Хмари ніби грають зі мною, коли я на них починаю дивитися.

- Як цікаво... Я теж так спробую! Але не зараз, - сказав Мур і зіскочив на місток. - Гайда, Юрчику, на той берег... Він зветься Берегом Щастя.

Ось так, по незвичайному місточку, що виник з серпанку, хлопчик потрапив на таємничій берег. Там було все інакшим і дуже дивним.

На верхівках дерев, заплутавшись у гіллі, спало небо. Волохаті хмарки плвли, куди їм заманеться: одні - в один бік, інші - у другий... Промені розімлілого сонця лоскотали небо, що і не думало прокидатися... На гіллі густої верби, як на арфі, сумну мелодію грала веселка. Засмучені квіти і трава стривожено казали про те, що в них кінчаються сили триматися далі.

- Небо спить... А сонячне проміння летіє, не знаючи втоми. Як же нам хочеться напитись роси! Але через те, що не приходить ніч, роса не може торкнутися наших пелюстків і листочків, - промовляли квіти.

- Роса? Після такої спеки гарно було б напитись рясного дощу... А його нема і нема... - озивались дерева.

- Невже настав кінець світу?! - промовив старий мудрий олень, коли побачив, що на березі поволі зникає серпанок.

Увесь час цей дивний, ледь рожевий серпанок дарував мешканцям цього потаємного берега тепло казок, оберігав від метушні... А тепер...

- Що буде?... Що буде?... - журився олень.

- Ой! І справді... Серпанок скоро геть зникне, - заскрипіла тополя, на якій вже який день куняла сова.

- Як же ми будем без нього! - журився лелека, бродячи річкою.

- Як же ми будемо? - журилися квіти, трава, верболози...

- Нічого не розумію! - прислухаючись до всіх цих розмов, сказав Юрчик. - Чому всі так переймаються із-за якогось серпанку?

- О, хлопчику... - зітхнув кіт Мур. - Ми й справді не зможемо жити без нього. А вірніше, без його затишних теплих казок, які він зберігає і розповідає нам... Серпанок дає нам життя!

Юрко дивився на млявий рожевий серпанок і, не помітивши перед собою двох черепак, перечепився, і впав.

- Уважнішим треба бути! - озвались ображені черепахи.

- Вибачте! Я ж не хотів... - перепрошував хлопець. А потім почув горобців, що

сміялися неподалік річки. – Здається, вони з мене сміються.

– Ні! Що ти...Це вони розказують одне одному всілякі небилиці, щоб не думати про спрагу.

Кіт Мур вів хлопчика берегом. У заростях верб тихо співав знесилений соловейко. Кувала зозуля, збиваючи його з ритму своїм охриплим від спраги "Ку-ку". Хрущі, джмелі, бджоли бентежно гуділи над в'янучими вітами, над травною, у якій журно сюрчали цикади...Над квітами кружляли метелики, щоб хоч якось остудити їх крильцями і розрадити.

Ріка таємничо жебоніла... горнула хвилі до берега, даруючи вологу серпанку... Якби не вона, через таку спеку він давно б уже зник. Звірі та птахи теж ішли сюди напиться.

Ця тиха річка розділяла два береги – Берег Метушні, де у всі віки жили люди і Берег Щастя, що існує відтоді, коли з'явилась на світ перша казка.

Кіт Мур не казав хлопчику, куди вони прямують, аж поки перед ними не з'явилась гора.

Її схили були сизими від пахощів м'яти та чебрецю, а на верхівці синіло невеличке озерце. Ще недавно тут був струмок, що чарував сріблястим дзвоном, збігаючи вниз. Через спеку озерце обміліло, і він пересох, залишивши вологу смужку.

Під горою виднілась хатинка... Без вікон, дах увесь поріс мохом... Лише двері вказували на те, що це не просто зелений горбочок.

– Землянка! – радо вигукнув Юрчик. Чи живе тут хто?

– Живе, – сказав котик. – Може ти, друже, і не повіриш, але тут живе Ніч. Ось притулись до дверей вухом – і почуєш, як вона ходить, брязкає місяцем і зірками. Цілий тиждень минув, а вона не виходить. Зачинилась, мовчить... Хоч би сказала, що сталося?

– Тепер я починаю розуміти, чому міцно спить небо... – здогадався Юрчик. – Воно втомилося від нескінченного дня!

– Так і є! Якщо так буде й далі – все на Березі Щастя засохне, а чарівний серпанок зникне назавжди. Разом з серпанком зникнуть усі казки... і тоді серця дітей стануть такими ж, як у дорослих... Адже без теплої тихої казки не буває дитячого серця.

– Можливо, я зможу вмовити Ніч вийти?!

– Саме на тебе, Юрчику, я і надіявся! Ти – привітний, веселий, я частенько бачив тебе на тім березі... Тож і привів...

Раніше хлопчик не міг і подумати, що таке буває на світі: що казки живуть не лише у книжках... Можливо, усе почуте, побачене він розумів по-своєму, по-дитячому... Та він дуже хотів, щоб Берег Щастя існував завжди.

– Нічко! Ніченько! – гупав він у двері. – Вийди, будь-ласка! Тяжко без тебе на Березі Щастя.

Ніч не виходила, мовчала, зацаїлась у своїй затишній землянці і вдавала, що не чує, допоки Мур з Юрком добряче їй не набридли.

– Ну, хто там такий настирний? – озвалась нарешті, відсунула засов і визирнула у шпарку дверей. – Хлопчик? Хто привів тебе сюди? – невдоволено запитала і, щоб краще

його роздивитись, відчинила двері.

- Це Юрчик! - сказав кіт Мур, опустивши ниць очі. - Це я показав йому чарівний місточок і привів сюди.

- Нічко! Послухай, будь ласка! - благав Юрко. - Якщо ти не вийдеш, то рожевий серпанок зникне назавжди, і Берег Щастя загине.

- Ну, добре! Вийду... - сказала Ніч. - Думаю, тепер мешканці Берега Щастя будуть мене цінувати так само, як і рожевий серпанок, - сказала вона і нахилилась до хлопця: - Хочу тебе дещо попросити... Пообіцяй, що розповіси всім своїм друзям про те, яка я важлива.

- Обіцяю! Неодмінно розповім!

І ось, нарешті, на Березі Щастя настала ніч! Стало прохолодно, і всі заснули. Котик з Юрчиком теж позасинали під зоряним небом.

Вранці їх розбудив рясний теплий дощ. Він полоскав дерева, квіти, траву... І коли вщух - на вербовому гіллі, як на арфі, чарівну мелодію зіграла веселка.

Горобці весело купалися в теплих калюжах, радо кувала зозуля, і співав соловейко... А ясне, сповнене сили і таємниць небо вплітало у вологі вербові коси промені сонця.

На верхівці гори водою наповнилося озерце, і зашумів, забринів срібним дзвоном струмок. Над берегом засяяв теплий, ніжно-рожевий серпанок, що повідав усім нову казку:

- Десь у даліні, далеко за обрієм Берега Щастя, двоє зайців ніяк не могли дійти згоди: хто з них швидше бігає. Вітер, що пролітав повз них, почув, як вони сперечаються, і сказав:

- За лісами, за полями, там, де надвечір ховається сонце, є дивовижний берег. Хто із вас прибіжить туди першим - той і спритніший.

І зайці, зачувши таке, побігли. Поки вони бігли, їм довелося двічі змінити свою шубку... І все ж вони дісталися Берега Щастя.

- А де вони? - запитали всі.

- А он... сплять під кущем шипшини, - показав серпанок і засміявся. - Виявилося, що той, що меншенький, - спритніший.

Берег Щастя розкошував. Юрко теж радів, хоча й добряче намок під дощем.

- Не хвилюйся, Юрчику. Не встигнемо дійти до містка, як ти висохнеш! - сказав Мур.

Так і сталося. Поки дійшли до місточка, його одяг був вже сухим. Хлопчик попрощався з Берегом Щастя, зішов на місток і за мить опинився на березі, де знаходиться його рідний дім.

І тут його охопила тривога: що ж скажуть вдома?

- Не хвилюйся, Юрчику! - заспокоїв його котик і, поглянувши на рожевий серпанок, що навис угорі, сказав: - Твоїх батьків (коли вони тебе тут вчора шукали) доторкнувся ось цей казковий серпанок, і вони про тебе забули. І хоч, може, вони і згадають дещо - не турбуйся.

Юрко заспокоївся, погладив кота...

- Бувай, котику! Дякую тобі, що показав мені Берег Щастя.

- Бувай, Юрчику! Приходь сюди, коли захочеш! Провідаєш Берег Щастя і зустрінеш мене... А про цей місточок не розкажуй нікому! Нехай він буде твоєю таємницею. Ще я тобі скажу ось що: тримай Берег Щастя у своєму серці, навіть тоді, коли не буде можливості сюди прийти.

Сказавши це, котик весело побіг і зник разом із чарівним місточком.

Хлопчик повернувся додому. Батьки його не сварили і ні про що не питали... Хоча й посміхалися дивно. Усім на світі розповів він про те, яка важлива для всього живого ніч.

Там, де над річкою росте розлога вільха, чарівний серпанок не зникав ніколи. Юрчик щоразу сюди приходив і, коли заплющував очі й казав: раз... два... три... - з'являвся місточок. Він переходив річку і опинявся на Березі Щастя.

Так тривало доти, поки він не виріс.

А потім, місточок не з'являвся. Хоч скільки б він не заплющував очі і промовляв: раз... два... три...".

Ставши дорослим, Юрко більше не бачив чарівного містка і не міг, так легко, як у дитинстві, потрапити до заповітного берега.

Час від часу він приходив до старої гіллястої вільхи і, обпершись об її товстелезний стовбур, дивився, як розвівається над річкою ніжно-рожевий серпанок.

Все своє довге життя Юрко відчував Берег Щастя у своєму серці. Плекав, охороняв його... А коли постарів і став дідом, то розповів своїм онукам про незвичайного сірого котика, про небо, що тиждень спало, про веселку, що вміє грати на вербових гілках, як на арфі, про мудрого оленя, балакучих горобців, солов'я і зозулю, черепах, метеликів, цикад і про те, як необхідна ніч.

Він розповідав дітям про казковий серпанок і казав, що їхнє дитинство - це і є - справжній і такий заповітний - Берег Щастя.

14.05.15 р.

Казка про хвалькуватого фазана

У річці, що протікала неподалік соснового лісу, жив бобер зі своєю родиною. Увесь час він трудився: ловив рибу, діставав із дна соковиті водорості, збирав на березі сухе вербове гілля

та укріплював свою греблю. Коли з'являлася вільна година, бобер мандрував - плавав річкою, оглядаючи її береги

Одного разу він приплив до плеса - поспілкуватися з ластівками, що жили над рікою - у високому березі... Надвечір вони кружляли над тихими хвилями і ловили мошкар. На широких листках латаття терпляче ластів'ячих новин дожидали жаби. І ластівки, ситно повечерявши мошкарою, вмошувалися на вербі і розказували, де сьогодні бували і що бачили. Так бобер дізнався, що у їхньому краї з'явився один хвалькуватий фазан, що всім розказував, який він красивий, розумний і спритний... Ще

ластівки чули розмову двох косарів про те, що в дальньому ставку збираються відкрити загату, після чого вся вода прибуде у річку, і вона вийде з берегів.

Зачувши таке, бобер поспішив до свого житла – запасти харчів, та разом зі своєю родиною назбирати всілякого хмизу і ще дужче укріпити свою греблю, щоб паводок не зруйнував їхнього кубла.

Саме тоді, коли бобер з бобренятами збирали на березі хмиз, до них підійшов фазан (той, про якого розповідали ластівки).

– Бог в поміч! – промовив він.

– Спасибі! – озвався до нього бобер і продовжив: – Лишилося ще трішки укріпити греблю, і велика вода не зруйнує наше житло.

– Ха! Добре, що мені не треба ніякої греблі... Живу просто – в очереті чи у траві, гуляю собі, скільки заманеться... – хвалився фазан. Він і не думав допомагати бобру, а своїми розповідками тільки відволікав його від роботи.

Тієї години повз річки пробігала лисиця. Спинилася: почула, як вихваляється фазан.

– О! Зараз я поласую фазанячим делікатесом, – прошепотіла... тихенько підкралася і плиг...

Переляканий фазан побачив поряд лисицю, підскочив вгору і, злетівши на вербу, закричав:

– Непо-по-добство! Напа-па-дають серед білого дня. Ряту-уйте!

Лисиця подивилася, що фазан на березі – не сам, трохи покрутилася під тією вербою та й побігла далі.

Настала ніч. Добре натрудившись, бобри пірнули у річку і попливли до свого кубла... Фазан лишився на березі один. Він ходив біля води і хотів перелетіти на інший бік річки – подалі від лисиці, але боявся. Ріка вирувала, стрімко наповнювалася водою... Фазан знову злетів на вербу і пробув там до ранку.

На ранок річка вийшла з берегів, де-не-де пошкодивши греблю бобрів.

Бобри виринули із води і знову заходилися збирати на березі хмиз.

– Бог в поміч! – озвався фазан і, опустившись з дерева на землю, почав розповідати, як минула ніч, що йому снилося, як уночі шуміла річка, і все таке, що йому спадало на думку.

Бобри працювали, слухали мимоволі фазана, потім пірнули у річку. А фазан все розказував... розказував. Потім збагнув, що його ніхто не слухає, і замовк.

Тишу, що нависла над берегом, сполохали гавкіт собак і мисливські постріли. Мисливці підходили все ближче.

Наляканий фазан злетів на верхівку дерева. Помітивши його, мисливці прискорили хід і націлили рушниці. І тоді фазан вирішив перелетіти на інший берег. Але річка була такою широкою... І він, злетівши з верби, при-

землився на боброву греблю, по якій швидесенько перебрався на той берег і зник у сосновому лісі.

Мисливці стріляли. А потім по греблі стали переходити річку. І все ж... гребля не

витримала: на середині річки вони провалилися. Розлючені мисливці почали вибиратися з води, з багна, перемішаного з хмизом... І, діставшись берега, довго відмивали свій одяг і рушниці від болота.

Відтоді цих мисливців на березі ніхто не бачив.

Бобер жив, як і раніше: трудився, збирав з родиною на березі хмиз... Прибігав до них і хвалькуватий фазан... Дякував, що зробили таку гарну греблю... Завдяки їй він залишався живий.

Відтоді фазан намагався хоч трішки допомогти бобрам... А коли робота була зроблена, бобри сідали навколо нього, і він натхненно розповідав їм про свої нові пригоди.

15.05.15 р.

Шишка

На узліссі, на високій розкішній сосні росла шишка. Вона була в кілька разів більшою за своїх сестер, чим і пишалася.

- Впевнена, що, коли ми опинимось під сосною, мене помітять першою, - промовляла вона.

Сестрички-шишки слухали її і не ображались. Адже вона і справді - найбільша й помітніша за всіх. Вони висіли на пухнастих вітах і раділи тому, яка у них гарна матінка-сосна. Шишки невпинно повторювали своїй мамі, що палко її люблять і не бажають з нею розлучатися.

Досвідчена матінка-сосна утішала їх... і турботливо, непомітно, а все ж таки готувала до самостійного, дорослого життя.

Настала осінь. Шишки подорослішали і одна за одною обсипалися з сосни, окрім найбільшої. Дітлахи і дорослі приходили в ліс на прогулянку, помічали їх і охоче забирали з собою.

- Ну, чому я і досі на гілці? Вже всіх давно підібрали... - хвилювалася шишка.

- Всьому свій час, доню! Потерпи, - заспокоювала її мудра матисосна.

Настала зима... Запорошила снігом увесь ліс. Прийшов час зрілості найбільшої шишки. Вона відірвалася від пухнастої матусиної гілочки і впала вниз.

- Ой-ой! Я нічого не бачу! Невже я так довго чекала, щоб ось так потонути у сніговому заметі?

Шишка сердилася. Минуло кілька тижнів, а вона і досі лежить у снігу під сосною. Вона чула, як лісом проходили люди... І їй ставало сумно від того, що її й досі ніхто не забрав.

Аж ось...

- Яке щастя! Невже мене хтось помітив? - раділа вона, відчувши, як піднімається над засніженою землею... - І хто ж це? Хто мене так міцно тримає?! Шишка оглянула себе... Та коли збагнула, що знаходиться у воронячому дзьобі, - втратила свідомість. Трохи отямившись, вона бачила, як її рідненьке узлісся мріє у далині, а вона - летить над луками.

- Невже я таке заслужила?.. Щоб мене ось так тримав воронячий дзьоб... Як тхне! Мабуть, у моєї матінки в цю мить розривається серце... Вона ж все бачила! Бідна матуся, - слізно промовила шишка і відчула, як падає вниз.

- Ох... Ох! Так значно краще... Оце пригода, страшно і згадувати!

Отямившись від такого польоту, шишка солодко заснула. А потім прокинулася від того, що її хтось міцно обійняв.

- І не надіялася, що мене знайдуть у луках, - спросоння пролепетала вона, відкрила очі і побачила, як луки мигтять унизу, а вона летить у кігтистих лапах яструба.

- О, матінко! Що ж за таке невезіння?! Та він же так своїми лапищами зіпсує увесь мій глянець.

Яструб пролетів над луками і кинув шишку біля лісу. Вона лежала в глибокому снігу і намагалася заспокоїтись.

Минув тиждень, а вона спокійнісінько лежала на тому ж місці і спостерігала, як сяє у небі сонце, а сніг поволі підтає... підтає...

- Яке мальовниче довкілля! - аж тепер побачила шишка. - Ліс... Луки... А трохи далі - верби... Цікаво, що там? -

промовила вона і відчула, як позаду хтось дихає. Вона зачаїлась, відчуваючи, як хтось її підкинув у повітрі і схопив.

- Жарко... Хух... Відпустіть! Так недовго і задихнутися! - кричала шишка, не розуміючи, де вона і що з нею відбувається.

Між двома рядами лисячих зубів вона помічала, як наближається до верб...

І ось... Нарешті її відпустили. Вона лежала в сухій осоці неподалік річки і дивилася услід лисиці, що кинулась наздоганяти зайця.

- А тут красиво! Щось нове... не схоже на ліс.

Шишка милувалася берегом і не помітила, як заснула. Прокинулася від того, що котиться луками.

Дві польові миші по черзі котили її.

- Ой! Та ви що? В мене крутиться голова! Мені погано! Облиште таке робити! - благала вона, але миші не слухали і продовжували.

Настала ніч... А шишку все качали... качали... Несподівано неподалік почулося:

- Уг-уг-гу!

Це була сова. Зачувши її, миші сховалися в нірку. Сова тихо опустилася, схопила лапами шишку і полетіла до лісу... Шишка знову опинилася на рідненькому узліссі.

- Рада тебе бачити, донечко! - лагідно сказала сосна.

- Матусю, якби ти знала, що довелось мені пережити! Вже не виблискую, як раніше. Тепер мене хоч і помітять люди, то не захочуть забрати. Від моєї краси не лишилось нічого!

Ось так... Під рідненькою сосною шишка пролежала до весни. Вона бачила, як таємниче пробивається з-під снігу перша травичка, і оживає усе довкола - цвіте... Вона слухала спів лісових пташок і так задивилась на двох лелек, що кружляли у небі, що їй не помітила, як до неї наблизився лось. Нахилився. Своїм вологим язиком злизав

шишку і пішов далі.

- Мабуть, це останні хвилини мого життя. Прощай, мамо! Прощайте, ліс, сонце і небо! Як же я заздрю моїм сестрам, що в цю мить знаходяться серед дитячих іграшок або прикрашають сувеніри, - промовляла вона, відчуваючи, як лосів язик ганяє її збоку вбік. Розкуштувавши шишку, лось виплюнув її біля джерела, що знаходилося в іншому кінці луків.

- Хвала лісу! Я жива! Хоч вигляд... просто жахливий! Оце так... Мабуть, така моя доля, - зауважила шишка.

Минула весна, потім - літо... Настала осінь, і шишка із захватом спостерігала за тим, як жовкне зелене довкілля, і дивувалася. Вона давно змирилася з тим, що знаходиться по пояс в землі, і чекала зими, щоб помилуватися білими сніжинками, що вкутають її, і вона солодко засне під пухкою сніжною ковдрою.

Так і сталося. Зима прийшла у свій час. В обіймах прекрасних сніжинок шишка намагалась забути свою невеселу історію.

Пори року змінювали одна одну, а вона лежала і дивилася - як повз неї проходить життя.

Роки минали. Шишку було не впізнати... Вона зовсім змарніла і дуже здивувалась, коли її помітила сойка - схопила лапами і понесла над луками.

- Звідки тут взялась ця малеча? - крикнула шишка, поглянувши вниз. Там росли малесенькі сосни, що, ніби пухнасті зелені зірки, розсипались луками... Вона згадала усе, що намагалась не згадувати... Пригадалися і слова її мудрої матінки: "Всьому свій час!".

- Це ж треба... Всі ці зелені пухнастики так схожі на мою неньку! Невже це я? Тоді... у дзьобі... кігтях... зубах... ставши чиеюсь розвагою і невдалим кормом, сама не знаючи як - посіяла нове життя... Це - моє продовження... Все тільки починається! - промовляла щаслива шишка, відчуваючи себе у кожному молодому, вічнозеленому деревці нового лісу.

30.11.16 р.

Дружок і рояль

Жив один щасливий чоловік. У нього був великий будинок, сповнений гарних речей, книг, меблів... Та для літнього чоловіка все це було не важливим, окрім рояля, що стояв посеред великої, найсвітлішої кімнати. Коли доброго чоловіка охоплювала радість, він йшов до рояля, торкався своїми теплими пальцями клавіш, і на весь дім лунала весела музика. Коли ж його серце стискав смуток, він теж йшов до рояля, і від доторку його рук, що здавались такими легкими, чарівними, як небесні птахи, що сідали то на білі, то на чорні клавіші, з'являлася лагідна, з нотками смутку мелодія.

Таке воно життя. У якийсь час людина стає дуже дорослою, мудрою... і лишається на самоті зі своїми спогадами, почуттями. Авжеж, до щасливого чоловіка приходили друзі, і він грав для них свої найкращі мелодії. Та після того, як вони розходились по домівках, він знов залишався один.

Щоб їхньому талановитому другу не було самотньо, одного разу вони подарували йому песика – рудого... пухнастого... з блискучими, як намистинки, очима й чорненьким носиком.

Як же песик зрадів, коли побачив свого нового хазяїна! Малому дуже сподобався сивочолий музикант, що дав йому ймення Дружок! Він лашився, матляв хвостиком... І відразу вихром оббіг всі кімнати.

"Що це таке?" – зацікавився він, опинившись поміж ніг триногого рояля.

– Я рояль! – промовив величезний музичний інструмент.

– А я Дружок! – озвався малий, почувши над головою глибокий подих. Песик не розумів, що воно таке – рояль. І коли хазяїн за нього сів, заскочив йому на руки. Песику було все цікаво. Та він не думав, що побачить таке...

"Ого! Та тут ціла доріжка величезних зубів – білих і чорних", – насторожився він. І, показавши роялю, що і в нього є зуби, загарчав і стрибнув на підлогу.

– Ну от... злякався, – розчаровано скрипнув рояль і відчув на своїх клавішах віддавна знайомі руки... дотики пальців... І з його душі полилися звуки. Це була прекрасна, щаслива мелодія!

Дружок сидів у куточку. Слухав і починав розуміти, що то ніякі не зуби. А рояль звучав... звучав... Виблискував своїми білими і чорними клавішами... Співав... сміявся... Радів, що у його вірного маестро з'явився Дружок.

05.03.18 р.